

Červen • Czerwiec 2025

Časopis Slezské církve evangelické a. v. • Ročník LXXVIII

PŘÍTEL

PRZYJACIEL

**Opomíjené
služby**

**Každý den Pán mi sílu dává
Moje miejsce
Neviditelné?**

2025 → Rok (po)volání
do služby

Seniorátní bohoslužby

Třinec, 21. 4. 2025

Co najdete v tomto čísle

První a poslední? <i>Vlastimil Ciesar</i>	4
Opomíjené služby. <i>Miriam Szókeová</i>	4
Ježíšova služba marginalizovaným. <i>Michal Mazur</i>	5
Žýc Muzyką. <i>Irena Krzyżanek</i>	7
Služba jako součást nás samotných. <i>Hana Martýnková</i>	7
Moja služba wśród dzieci. <i>Krystyna Michnik</i>	9
Každý den Pán mi sílu dává. <i>Samuel Rusnok</i>	9
Jak osoba z Polski odnajduje się w ŚKEAW? <i>Agnieszka Macura</i>	10
Metamorfózy české církve. <i>Zbyšek Kaleta</i>	11
Moje miejsce. <i>Ruta Michnik</i>	12
Neviditelné? <i>Jana Kaletová</i>	12
Služba v Šanci podaná ruka. <i>Marek Řičan</i>	13
Desetinásobná zlatá svatba. <i>Zbyšek Kaleta</i>	13
Zmarł biskup Janusz Jagucki.....	14
Zmarł redaktor Henryk Dominik.....	14
Vzpomínka na Jozefa Kováče... <i>Marek Řičan</i>	15
Jak v přátelství neztratit „... vizi“. <i>Vladislav Josiek</i>	16
Dětský web Rádía 7. <i>Kateřina Hodecová</i>	17
S Biblí na každý den a Heslo měsíce. <i>Vilém Szlauer</i>	17, 18
Evangelický den.....	18
Památka posvěcení kostela a 200. výročí narození pastora J. Heczky	19
Večer pro ženy.....	20

2025 Rok (po)volání
do služby

Červen • Czerwiec 2025

Cena jednotlivého čísla: 47 Kč
Roční předplatné: 504 Kč

Vedoucí redaktor

Mgr. Janusz Kożusznik

Zástupce redaktora

Mgr. Vlastimil Ciesar

Redakční rada

Mgr. Vladislav Volný, Th.D.
Milan Zielina, DiS.

Jazyková korektura

Mgr. Pavlína Volná
Mgr. Janusz Kożusznik

Grafická úprava a sazba

Ing. Jindřich Novák

Vydavatel

Slezská církev evangelická a. v.
Vychází každý měsíc

Adresa redakce a administrace

Redakce Přítel – Przyjaciela
Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
e-mail: pritel@sceav.cz
www.sceav.cz

Za obsah článků odpovídají autoři,
za obsah inzerátů zadavatelé.
Redakce si vyhrazuje právo
na zkrácení a úpravu textů.
ISSN 1214-1321

První a poslední?

Milí čtenáři, čas chvátá, blížíme se k půlce roku a vám se do rukou dostává už červnové vydání Přítele. Zaměřujeme se v něm na „opomíjené služby“ v církvi. Záměrně jsem je opatřil uvozovkami. Jsem totiž tak trochu nevyléčitelný optimista, podobně jako mnozí z vás, a vskrytu duše doufám, že něco takového, jako je opomenutá služba v našich sborech, neexistuje. Lidé mé (naší) krevní skupiny to máme přesně naopak. To, co by někteří mohli považovat za opomíjenou službu, my naopak vnímáme jako prioritní. Mám na mysli všechny naše kostelníky, správce far, kluky od nahrávací techniky, katechetky na školách, učitelky nedělních besídek a mnohé a mnohé další, všechny, které spojuje to, že nejsou tolik na očích a slouží spíše mimo záběry kamer, mimo pódia modliteben a oltářů kostelů, ale bez jejich trpělivé a pravidelné práce by to nešlo.

Ta chybička, která se často vloudí, spočívá v tom, že je opomíjíme, že jim neučiníme dát více najevo, jak si jich a jejich služby vážíme. Věřím, že toto číslo Přítele nám bude inspirací, jak to případně změnit. V té souvislosti se proto v některých článcích setkáte se slovem „inkluzí“ – začlenění, zahrnutí do skupiny, ve smyslu docenění každé služby i službičky, která se v naší církvi uskutečňuje.

Co říci závěrem úvodu? Sním o církvi, kde poslední budou prvními, první posledními a ani jedni, ani druzí si na to nebudou stěžovat a jedni i druzí si budou navzájem dávat přednost, takže nakonec kategorie „první“ – „poslední“ zanikne.

*Vlastimil Ciesar
zástupce vedoucího redaktora*

Opomíjené služby

Když jsem před lety navštívila biblické město Korint, nebylo tam už vlastně nic zajímavého. Z celého města jen suchá půda. Neznalý kolemjdoucí by prošel bez toho, aby jej něco zaujalo. Jen dobrý průvodce a znalec historie a biblických reálií objasní, že toto místo kdysi žilo velice rušným životem a zápasilo se svými obrovskými problémy.

Některé z výkladů biblického textu uvádějí, že lidé v Korintu byli na jedné straně velice duchovně obdarovaní, na straně druhé byli morálně zvrácení. Je tedy spíše možné konstatovat, že církev v Korintu byla slabá, byla obklopena modlářstvím a zápasem o křesťanský životní styl.

Jeden z velkých problémů v Korintu, ale také v dnešním světě bylo **vnímání odlišností** lidí a rozdílnost v obdarování. Biologové by nám řekli, že je to v nás – totiž, že inklinujeme k takovým lidem, kteří jsou nám podobní, a možná ze strachu se vyhýbáme těm, kteří jsou odlišní. Výzkumy to potvrdily, že na základě biologické podstaty by se už malé dítě rychleji spřátelilo a spolupracovalo s jedincem, který je nejvíce podobný jemu samému. Asi v nás existuje předpoklad, že stejný jedinec se bude chovat stejně jako my, že bude lépe předvídatelný. A vycházet s jedincem, který přemýšlí a chová se podobně jako my, nás nestojí tolik energie.

Avšak rozdíly existují, jsme jako lidé rozdílní a různorodí. Lidé v Korintu dovolili, aby je rozdíly rozdělovaly. Křesťané, kteří měli duchovní obdarování, se začali vnímat jako důležitější a až ponižujícím způsobem se dívali na ty, kteří neměli daný duchovní dar (např. dar proroctví). Nechali se unést pýchou. Toto nebyl a není Boží pohled a takhle Bůh nejedná.

Tuto skutečnost apoštol Pavel přirovnává k lidskému tělu. I ono má různorodé orgány a ony nefungují stejně, ba naopak, tím, že jsou jiné, potřebují se navzájem. A proto i my lidé **potřebujeme jeden druhého**. Tohle je Boží plán.

Jsou orgány v těle, které se jeví méně důležité, některé překlady Bible uvádějí slovo „podřadné“, nevýznamné. Ty zdánlivě méně podstatné orgány, tedy ty, které nejsou viditelné, atraktivní, ale jsou ukryty uvnitř těla – mají svou vysokou důležitost a bez nich by nebylo možné žít. Vzpomeňme např. plíce, játra či pankreas. Podobně jako význam vnitřních orgánů v těle, tak i funkce v církvi, jakožto tělu Kristovu, jsou často neseny těmi, kterým nevěnujeme pozornost, které nevidíme navenek. Jsou služebníci v církvi, kteří v tichosti navštěvují ty členy, kteří si už neporadí přijít kostela. Jsou členové, kteří jsou doma upoutáni na lůžko a možná se léta pravidelně modlí za sbor církve, za mladé i staré. Těmi opomíjenými částmi jsou v dnešní době lidé s různým kombinovaným postižením a handicapem, kteří jsou uzavřeni ve svých zraněních různého druhu a jen tiše čekají, jestli jim někdo projeví zájem.

Apoštol píše o tom, že ty „silnější části“ neboli „důstojné orgány“ pečují o „ty slabší, méně důstojné“. Těm neviditelným orgánům věnujeme patřičnou péči a úctu. Těmi lidmi, kteří potřebují, aby jim byla prokazována zvláštní čest ve společnosti, ve společenství, bychom mohli označit lidi se zvláštními nemocemi, s různými zdravotními, sociálními, psychickými omezeními, kteří se dostávají do sítě poskytovatelů sociálních a zdravotnických služeb. Pořád je dobré mít na paměti, že

Foto: Mládež SCEAV

každá lidská bytost je bio-psycho-sociální a spirituální jednotou, takže pokud se na člověka v jeho trápení zaměříme jen na sociální část a opomineme jeho psychiku a spiritualitu, upadne možná brzo do problémů opět. „Prokazovat zvláštní čest“ v dnešních časech znamená **vnímat člověka komplexně**, se všemi jeho potřebami, ale **také s jeho touhami, nadějemi**, a dokonce **s jeho vlastními zdroji, byť jakkoli nepatrnými**.

„Když trpí jeden orgán, cítí to i všichni ostatní,“ píše apoštol Pavel. Ano, platilo a platí to na úrovni lidského těla (vzpomeňme např. na drobné poranění prstu na noze nebo nepatrný virus na průduškách a následné bolesti celého těla, psychickou nepohodu, sociální izolaci a duchovní nesoustředěnost), na úrovni společenství, celých národů, a nakonec i planety.

Pokud se nebudeme chovat s nadřazeností a pýchou k slabším, „méně urozeným“ či atraktivním, ještě pořád to neznamená, že „naše pomoc“ bude plná účty a toho Božího pohledu na slabší. Jak to? Vždyť pomoc druhému je přece ušlechtilá věc, řeknete si. Ano, ale... Slovo „pomoc“ nese v sobě výraz „moci“, a tedy i potenciální tendenci k nadřazenosti vůči slabším. Ten, kdo je v roli pomáhajícího, je ten, kdo ví něco víc, kdo má prostředky a zdroje, a proto může svou pomocí i nevědomě dělat toho slabšího závislým na své pomoci. A tak můžeme žít v přesvědčení, že děláme dobře, a přitom naše pomoc je buď neúčinná, nebo dokonce i škodlivá.

Jak tedy přistupovat k utrpení druhého, slabšího a jak mu být správně podporou, aby ho to neponižovalo, ale naopak bylo prokazováním zvláštní účty?

Podívejme se malinko do teologie, konkrétně do teologie služby, jak o ní kdysi napsal profesor Pavel Filipi. Existují dvě rozdílné představy o *bohu*, které se pak promítají do lidského jednání a služby.

Tou první představou je, že bůh je bohem síly, zdraví a úspěchu, který dbá na stabilitu poměrů. Je to pohaný bůh baal, který je nadřazeným pánem, a ti druzí jsou otroky, kteří jsou v podřízené pozici, mají z něho strach. Na základě „baalovské“ víry vypadá pomoc slabším tak, že je nutno ty nemocné „opravit“, dostat do „normálu“, protože jsou svou nemocí a omezením vlastně „odchylkou“. Jsou jakoby omylem, který je nutno napravit a docílit, aby se nějak zařadili a přinášeli užitek. Každá služba a „diakonie“ je na základě této baalovské představy o bohu jistou „opravárnou“, kde fungují „dárce pomoci“ a její příjemci.

Druhá představa o *bohu* vychází ze vztahu mezi Bohem Abrahama a izraelským lidem, který je vyveden z otroctví na poušť, z kterého se narodí Spasitel a je vydán utrpení a smrti na kříži. Křesťanská představa o Bohu se utrpení nevyhýbá a neslibuje zajištěné pozice. Podle této představy a teologie je na člověka s postižením, s nemocí a s nějakou slabostí pohlíženo nikoli v první řadě jako na postiženého, nýbrž jako na milované Boží stvoření. Specifikem křesťanské diakonie je **MOMENT, který ruší vztahy dominance a závislosti**. Diakonie pracuje na překonávání bariér (inkluze) – v člověku uvnitř, mezi lidmi a Bohem. Před veškerou pomocí, resp. službou, píše prof. Filipi, stojí **SPOLEČENSTVÍ**. Vše, **co bylo rozděleno, se schází**, aby mohl přijít pokoj, radost a smíření.

Křesťanské utrpení není míněno tak, že bude nesené osamoceně. Byla to první církev, která formovala dobrou tradici povzbuzování a vzájemného posilování se jeden druhého. Tou podporou ve společenství bylo a je kromě praktické podpory podpora emoční, povzbuzení duchovní a modlitby, sdílení moudrosti ze zkušenosti, svědectví o Boží milosti a lásce. Apoštol v listu do Říma píše (5,3b-4): „Vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost,

z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje.“ Když někdo trpí ve společenství, není to jen pro hledání podpory, ale je to také o svědectví a o síle Kristovy lásky. Tak mi to před nějakým časem v pastoračním rozhovoru řekl jeden pacient na psychiatrii: „Víte, jsem členem církve, a i když teď trpím, já věřím, že když se zotavím, tak řeknu o tom svědectví ve svém sboru církve, ve společenství a poslouží to někomu dalšímu.“

Kéž se dokážeme něco dobrého a perspektivního naučit na příkladu křesťanů z Korintu! Kéž se stáváme mnohem vnímavějšími a dokážeme v odlišnostech vidět obohacení a ne překážky! Kéž nám Bůh dává tolik citlivosti a empatie, abychom dokázali prokazovat čest těm, kteří jsou mezi námi výrazně slabší! Kéž pamatujeme na to, že to, co nevidíme, může být mnohem důležitější než viditelné věci! Kéž alespoň občas připustíme takovou konfrontaci ze strany Pána Boha vůči nám, která nám ukáže na to, jak vlastně sloužíme a pomáháme! Kéž svůj přístup korigujeme podle Boží vůle a ke skutečné podpoře slabších ve vši laskavosti a účtěl!

(Zpracováno na základě textu

1. Korintským 12,20-27)

Miriam Szókeová, pastor

Ježíšova služba marginalizovaným

V Novém zákoně si můžeme všimnout mnoha příběhů, ve kterých Ježíš různými způsoby slouží marginalizovaným. Z pohledu biblické teologie vidíme tento charakteristický rys nejvíce snad v evangeliu podle Lukáše. Neznamená to, že by snad v jiných evangeliích stála služba Ježíše marginalizovaným v pozadí nebo snad nebyla vůbec přítomna. Ve všech evangeliích vidíme, že Ježíš má upřímný zájem o lidi na okraji společnosti a v žádném případě se jim nevyhýbá. Ba dokonce mnohdy naopak – jde jim vstříc.

Ježíšův důraz na důstojnost opomíjených

Bylo by vhodné si definovat, koho v novozákonní době označujeme za člověka na okraji. Zde nacházíme lidi, kteří jsou marginalizováni nábožensky, ale také sociálně, společensky. V náboženské sféře

to mohou být například pohané, Samaritáni, ale také lidé, kteří jsou vyloučeni ze společenství v chrámě na základě nemoci (např. malomocní), ale také ženy po porodu či během svého menstruačního cyklu. Tito lidé byli označováni jako nečistí a nemohli se setkávat s ostatními nebo alespoň si museli držet určitý odstup od zbytku obyvatel. Jejich vyloučení na okraj trvalo mnohdy omezený čas (u žen po porodu a po menstruačním cyklu), ale v případě malomocných se mohlo jednat o vyloučení do konce života, jelikož malomocenství mnohdy končilo smrtí. Pohané byli samozřejmě z kultu vyloučeni automaticky a Samaritáni měli svou bohoslužbu na jiném místě. Ve skupině společensky vyloučených lidí nacházíme celníky a jakékoliv spolupracovníky s římskou správou, cizoložníky a cizoložnice, vdovy, ale ženy celkově a spolu s nimi i děti.

Jistě si vybavíte mnoho pasáží, kde Kristus překonává náboženské i sociální bariéry své doby a nikomu z těchto skupin se nevyhýbá. Ve Starém zákoně se dočítáme o skutečnosti, že Bůh je tvůrcem všeho, a to dokonce i člověka. Člověk má ve stvoření zvláštní postavení, protože jen o něm se dočítáme, že byl stvořen na Boží obraz (1M 1,27). Mluvíme-li o důstojnosti každého člověka, pak etickým základem pro toto tvrzení, že každý člověk, nehlédě na rasu, pohlaví, náboženské vyznání, vzdělání a jiné faktory, má důstojnost stojí právě na faktu, že člověk je stvořen na obraz Boží. Toto platí i přesto, že Boží obraz v člověku je narušen hříchem.

Evangelium, které hlásá Ježíš a jímž je sám, stojí ještě na jednom principu, a to principu Boží lásky k člověku, jež se projevuje tím, že Bůh umírá za každý hřích každého člověka. Tímto důrazem se řídí i Ježíš Kristus. Vidíme, že právě na základě tohoto principu Ježíš přichází a přijímá marginalizované. Ženě cizoložnici odpouští hříchy a nabádá ji ke svatému životu (J 8,11); Samaritance se zjevuje jako Mesiáš, který dává vodu věčného života; jí s celníkem Zacheem a zvěstuje mu záchranu (L 19,10).

Kdo je v dnešní společnosti (církví) na okraji?

Vzhledem k tomu, že naše doba i společnost se od novozákonní doby změnila, změnilo se i složení lidí, kteří patří do skupin, které jsou na okraji, ať už ve společnosti, tak i v církvi. Církev by měla být útočištěm pro lidi, kteří se ocitli na okraji. Už od první církve existuje diakonie, která má pomáhat právě těm, kteří se nemohou dostat k základním potřebám. Církev může být místem, kde se mohou dostat jak k materiálním, tak i duchovním zdrojům. Služba lidem, kteří jsou ve společenství na okraji, může být příležitostí k zvěsti evangelia jak slovem, tak i skutkem. Mezi lidi, kteří jsou marginalizováni v současné společnosti, patří lidé bez domova, kteří často trpí i závislostmi a psychickými problémy, Romové, lidé s psychickými problémy, zdravotně postižené osoby; homosexuálové, senioři, kteří mnohdy trpí samotou, ale v posledních letech především i uprchlíci. Tito lidé mohou všichni nalézt podporu v církvi. Církev však musí sama usilovat o to, aby pro tyto osoby vzniklo bezpečné místo, aby byla přijímající komunitou žijící evangeliem Ježíše Krista. Nesmíme se stát společenstvím, které nepřijímá lidi, kteří mají různé potřeby, protože tak ztratíme naše misijní i diakonické po-

slání a staneme se jakýmsi klubem „elit“. Tím církev nikdy nebyla. Dějiny křesťanství nám ukazují, že církev byla vždy společenstvím zlomených lidí hledajících útěchu, milost a lásku.

Jak konkrétně může církev sloužit těmto lidem?

Bohužel i v církvi vidíme, že některé skupiny jsou odstrčeny na okraj. Mnoho se diskutuje právě o homosexuálech. I pro ně má být v církvi místo. I oni v církvi jsou. Naší povinností je tyto osoby s láskou přijímat, jako to dělal Kristus, a vést je k životu v čistotě. Kristus ženě cizoložnici hřích odpustil a vyzval ji, aby dále nehřešila. Naše snaha má být zvěst evangelia i těmto členům našich společenství, ale být jim podporou v jejich boji, stejně jako se navzájem podpo-

rumůže, ale spíše to jejich problémy zhorší. Tito lidé potřebují také naši podporu a lásku. Není lehké bojovat s psychickými problémy už čistě z toho důvodu, že člověk, který jimi trpí, sám mnohdy o sobě pochybuje, ba sebou opovrhne. Láska Kristova, která má v každém křesťanovi být, musí vycházet na povrch a přispěchat na pomoc těm, kdo ji potřebují. Už jen to, že se zeptáme, jak se někdo má, může mít obrovský pozitivní dopad. Když je náš zájem větší a upřímný, můžeme dané osobě naprosto změnit výhledy na život. Prokázat zájem může být zdánlivě malá věc, ale v jistých situacích zcela zásadní.

Církev nesmí v žádném případě zavírat dveře těm, kdo hledají pomoc. Musí být vždy místem, kde je otevřená náruč pro všechny, kdo hledají naději. Naše

rujeme mezi sebou, když bojujeme s naším hříchem. Kristus zemřel i pro ně.

Místy se na okraji v církvi ocitají i lidé, kteří bojují s psychickými problémy, někdy dokonce diagnózami. Marginalizace těchto lidí však není většinou záměrem, ale spíše plyne ze strachu, že řekneme či uděláme něco špatně. Je to zcela pochopitelná obava. I přes naše obavy je však můžeme zahrnout láskou a zájmem. Vyčlenění je ze společenství jim určitě ne-

učení musí být viditelné v našem činnosti. Víme totiž, že víra bez skutků je mrtvá (Jk 2,26). V podoběnství o ovcích a kozlech (Mt 25,31-46) nás Pán Ježíš varuje před tím, že pokud potřebným nedáme to, co potřebují, půjdeme do věčných muk. Avšak ti, kdo pomůžou potřebným, ti půjdou do Království nebeského. Buďme církví evangelia!

Michal Mazur

Foto: Joanna Sikora-Kozusznik

Życie Muzyką

Sto tam sobie człowiek, macha rękami, a całą robotę odwalają inni. „Bez tego człowieka też można śpiewać”. Tak jakoś wyobrażałam sobie pracę dyrygenta, jako małe dziecko, jeszcze chyba w wieku przedszkolnym. Czekałam wtedy na początek spotkania w szkółce niedzielnej, a obok zbierał się chór na próbę przed rozpoczęciem nabożeństwa. Czekali na dyrygenta. A że byli gotowi do śpiewu i skorzy do żartów, słysząc moje zdanie na temat pracy dyrygenta, wsadzili mnie na krzesło i zaczęli śpiewać. Ja sobie machałam. Fajnie było. Im więcej machałam, tym głośniejszy był śpiew. Na wszystkich twarzach pojawił się szeroki uśmiech. Do sali wbiegali następni chórzyscy, bo próba chyba już się rozpoczęła, skoro słychać śpiew. Dotarł także dyrygent trochę zdziwiony, jaka śpiewacza atmosfera tej niedzieli panuje. Moje zastępstwo raczej nie wyprowadziło go z równowagi.

Lata biegly, a ja bym chyba zapomniała o tym króciutkim epizodzie w moim życiu, gdyby seria różnych wypadków nie popchnęła mnie do pracy z chórem. Nigdy nie miałam takiego zamiaru ani to nie było moim życzeniem, choć przyznaję, że lubiłam śpiewać w chórze. Pieśni do mnie przemawiały, lubiłam śpiewać, a w gromadzie zawsze rażniej. Wypadki jednak potoczyły się inaczej. Kiedy skończyłam politechnikę i powróciłam w rodzinne strony, wszystko było inne. Nie było tych samych kolegów, wiele więzi zostało przerwanych, więc skorzystałam z możliwości wyjazdu na kurs dyrygentury chóralnej do Polski. Zajęcia prowadzili wykładowcy z uniwersytetu w Poznaniu i zaczęli odkrywać przede mną nowy świat. Mogłam obserwować pracę profesjonalnych dyrygentów, mistrzów tej sztuki. To nie było takie sobie machanie rękami. Każdy gest miał swoje znaczenie, każde spojrzenie, wyraz twarzy. W ich rękach utwory chóralne nabierały nie tylko kolorów, ale mówiły, krzyczały czy też głaskały obolałe dusze. Chór przyjmował interpretację dyrygenta i stawał się instrumentem muzycznym w rękach

mistrza. A potem nam, pełnym amatorom, też pozwolono zagrać na tym instrumencie. A oni wszyscy tak się starali, by pomóc, by niczego nie przeoczyć, by pozwolić nam skosztować tego nektaru pieśni chóralnej.

Wiedziałam, że granice moich umiejętności są dalekie od tego, czego mogłam być częścią choć przez chwilę. Trzeźwa ocena moich możliwości jasno mówiła, że zamknę w sobie te przeżycia i wrócę do rzeczywistości. A czasami pomarzę sobie.

Wydarzenia jednak potoczyły się inaczej. Krótko po powrocie z kursu spadło na mnie prowadzenie chóru. Staralam się, jak mogłam. Poświęcałam godziny czasu na przygotowanie każdego utworu i... nic. Co prawda słyszałam słowa pochwały, a może pocieszenia: „Jest dobrze, trzymaj metrum, to tylko śpiewanie w ramach nabożeństwa”. Ja jednak tak nie umiem. Moim zdaniem, jeśli podejmujemy się jakiejś pracy, nauki, zadania,

to na 100%. Często jednak słyszę właśnie taką opinię, że na nabożeństwie wystarczy tylko trochę, bo to nie jest praca profesjonalna. No to ile wystarczy? 50% albo może 70%, albo od czasu do czasu 90%, a innym razem tylko 30%? Służba w sprawie Bożej nie musi być profesjonalną, ale musi być na 100%. Każdy ma ten szczyt na innym poziomie, ale nic nie usprawiedliwia tego, że jak umiem coś lepiej, to olewam robotę. Takie przekonanie doprowadziło mnie do tego, że chciałam się dokształcić w pracy kierowania zespołem i kontynuowałam naukę jeszcze przez kilka lat. Jako ogromny sukces jednak zaliczyłam inne zdarzenie – chórzyscy pozwolili się przeprowadzić przez trudniejsze miejsca w partyturze, którego sami nie potrafili przekroczyć. Wreszcie na coś zdały się moje przygotowania, wreszcie byliśmy razem. Potem już szło rażniej.

Wiem, że jest wielu takich, którzy nie bardzo rozumieją, po co tam ten ktoś macha rękami, skoro można by i bez niego, ale ja wiem po tych niespełna 38 latach z chórem, że muzyki da się słuchać, da się ją robić ale też **Muzyką da się żyć**.

I wiercie mi, że przyszedł taki moment, kiedy stojąc przed chórem byłam pochłonięta Muzyką z wielkim „M”. Jakby mnie tam nie było, była tylko Ona, ale ja byłam jej częścią. Wszystko mi wtedy oddała i to z nawiązką.

Irena Krzyżanek

Služba jako součást nás samotných

Začnu možná nečekaným citátem, ke kterému mě inspiruje jeden náš domácí mazlíček. Dcera mu říká chodící chlupatý alergen, ale jmenuje se Merci a je to ragdoll kočka. William Seward Burroughs, americký romanopisec, řekl: „Kočka neposkytuje služby. Kočka poskytuje sebe.“

Majitelé koček mi určitě pravdivost tohoto citátu potvrdí. A se službou je to podobné. Nelze „křesťanskou“ službu nějak oddělit od nás samotných, od toho, jací jsme, co prožíváme, jaké máme zkušenosti... Služba se stává součástí našeho osobního i rodinného života. Naše aktivity ve sborové službě je tím nejlepším příkladem i pro naše děti. Ony se tak přirozeně stávají také součástí té úžasné

sborové rodiny. Jsem naplněna vděčností, když mám program na jesličkách s mojí 70-letou maminkou, a stejnou vděčnost prožívám, když s dcerou vaříme na Louči.

Rick Warren, známý křesťanský spisovatel, napsal: „Tvá nejúčinnější služba poplyne z tvých největších zranění.“ Do služby se promítají naše radosti i starosti. Ale to nevadí. Přetvářkou a nepřímností bychom druhé zraňovali. Budme sami sebou i ve službě. Služba není o pocitech a nemůže pramenit pouze z našeho nadšení pro věc. Pocity i nadšení mohou velmi rychle vyprchat, mohou přijít problémy a protivenství, spory.

Podstatou služby ve sboru, v církvi (ale vlastně „všude“) je LÁSKA. Láska, kterou jsme přijali od Pána. Láska, kterou

skrze službu předáváme dál. *Všecko necht se mezi vámi děje v lásce!* Ne povinnost, nutnost, potřeba služby, ale láska je tou správnou motivací. Když budeme umět jako Marie přijímat Ježíšovu lásku, budeme moci jako Marty ji předávat dál.

DRUHÝ SLUŽBY

Slovem „služba“ rozumím vše, co děláme pro druhé. Myslím tím praktickou i duchovní službu.

Nárazová služba

Je třeba něco udělat teď hned. Umýt nádobí po biblické, srovnat židle v sálu, zamést listí, přivést někoho na bohoslužbu, povzbudit smutného... Je to služba „okamžiku“. Mít otevřené oči a vidět konkrétní potřeby. Nemusím k tomu mít žádné extra povolání, posláním... Někomu to připadá jako samozřejmost, proč to vůbec zmiňovat, ale často vidíme dělat tyto „drobnosti“ stále ty samé. Takovou službu mohou dělat, i když mě zrovna moc nebaví umývat nádobí nebo zametat sál. Mohu překonat svou ostýchavost a oslovit někoho, koho neznám... Tyto „službičky“ utváří obraz sboru, jsou jednotlivými kamínky mozaiky.

Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. – Král jim odpoví: Amen, říkám vám, že cokoli jste udělali pro nejmenšího z těchto mých bratrů, to jste udělali pro mě.

Krátkodobá služba

Mezi takovou službu bych počítala třeba vaření na táboře nebo pomoc při rekonstrukci kostela. Tato služba může být časově náročnější, ale je většinou omezena na konkrétní akci. Mohu sloužit tím, co umím, nebo tím, co mám.

Dlouhodobá služba

Apoštol Pavel přirovnává církev k lidskému tělu. Funguje jako celek, pokud fungují správně jeho jednotlivé části. *Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem.* Každá služba ve sboru, v církvi je důležitá. Jaká jsou úskalí dlouhodobé služby?

Nejasné kompetence – pokud není úplně zřejmé, co mám dělat, za co mám nést odpovědnost, co je náplní mé služby. Je třeba, aby služba ve sboru měla určitou strukturu. Líbí se mi slovo „vykazatelnost“, tedy komu jsem zodpovědný? Někdo je zodpovědný za vedení nedělní besídky, jiný má na starost zvučení v kostele nebo úklid sborového domu. Mělo by být zcela zřejmé, kdo to bude dělat a komu se bude zodpovídat. Zůstanu u té nedělní besídky. Když si připravuji program pro

děti na neděli, mám na starost program pro děti i na biblické hodiny? Kdo určuje, co se bude učit? Kdo připraví docházku, kdo bude odcházet s dětmi na záchod? Kdo dělá rozpis? Když nemohu přijít, kdo mě zastoupí? Když si nebudu vědět s nějakým problémem rady, za kým mám jít? Je samozřejmostí, že nejvíce viditelnou postavou ve sboru je pastor, ale ten nemusí řešit chybějící pastelky

Nejistota ve službě – nevím, zda je moje služba potřebná, jestli o ni druzí stojí. Je třeba se zamyslet, jestli je to jen můj pocit nebo fakt. Vzpomínám si, že jsme před několika lety chodili do sanatoria v Jablunkově, zvali na bohoslužby, ale nikdo nepřišel. Když to ale trvalo asi 4 měsíce, bylo zřejmé, že o tuto službu není zájem. Hodně se změnilo obsazení sanatoria a těch, kdo by vůbec byli schopni přijít, už nebylo. Mnohem lepší byly osobní návštěvy pacientů.

Pocit nedocenění – nikdo o mé službě ani neví, lidé si jí ani nevšimnou, nepochválí... Jak už jsem říkala, služba není o pocitech, ty se mohou měnit podle momentální situace. *Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích. Když prokazuješ dobrodiní, nechť budí pozornost, jako činí pokrytci v synagógách a na ulicích, aby došli slávy u lidí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty prokazuješ dobrodiní, ať neví tvá levice, co činí pravice, aby tvé dobrodiní zůstalo skryto, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.* Vím, někdy

sový úsek. Můžeme si potom lépe rozvrhnout své síly a může pomoci, když budeme vědět, že ze služby můžeme po určité době vystoupit. Takové časové úseky jsou i „přirozené“ – sloužím na setkávání maminek, protože jsem na rodičovské dovolené, až půjdu za 2 roky do práce, moje služba skončí. Sloužím ve chválící skupině, ale až odejdu na vysokou, nebudu moci se skupinou zkoušet přes týden...

Budu horký – něco s tím udělám, budu hledat novou inspiraci, nebudu se bránit změnám ve službě.

Budu studený – se službou skončím, předám ji někomu dalšímu, dám si určitý odstup.

Důležité je vědět, že na to nejsem sám! Mám kolem sebe bratry a sestry, kteří mě podrží, podpoří.

Nejsou malé a velké služby

Když budete přemýšlet nad situací ve vašem sboru, určitě vás napadne spousta dalších „úskalí“ a problémů, se kterými se můžete ve službě setkat. Nechávejte si to pro sebe, najděte někoho, s kým vaši situaci proberete, někoho, s kým se budete za to modlit. Nejsou v Božích očích malé a velké služby. Ano, někoho je hned vidět, někdo pracuje v ústraní, o dalším nemusíte ani vědět. Každý z nás si může najít své místo ve službě sboru. Určitě znáte podobnost v hřivnách. Tvou hřivnou může být to, co umíš, to, co tě baví, to, co je ti blízké. Dá se sloužit uklízením fary, dětem na besídce, návštěvami starších sborov-

Podstatou služby ve sboru, v církvi (ale vlastně „všude“) je láska.

je to těžké, ale ta nejlepší „odměna“ je u Boha. Někdy to může být zkouška naší víry, vytrvám? K tomuto bodu bych měla jeden návrh. Nedávno jsem v práci měla na stole taštičku, v níž byla nějaká sladkost a moc milý vzkaz. Nebyla jsem sama, dáreček dostaly kostelnice, sestra pokladní... bylo to moc povzbudivé. Rozhlédněte se kolem sebe, koho můžete drobností překvapit a povzbudit?

Syndrom vyhasnutí – nemyslím tím úplné odpadnutí člověka, když není ani schopen fungovat, ale „pouze“ takové „vyhasnutí“ ve službě. Přirovnala bych to k vlažné vodě. Ani horký, ani studený, takový „nijaký“. Jak dlouho to ještě musím dělat? A musím to dělat? Kde brát inspiraci? Můžeme tomu předejít tím, že vstoupíme do služby na předem daný ča-

ník, zvučením v kostele, vedením fotbalového kroužku pro děti, půjčováním knih, úklidem u kostela, zpěvem v chválící skupince, přípravou pozvánek na akce, tvořením nástěnky u kostela, modlitební stráž... Nikdo z nás není na službu pro Pána Boha moc malý, moc starý, málo vzdělaný, moc chytrý, stydlivý, uzavřený do sebe. Pro mě je služba ve sboru tak trochu odpovědí na Boží volání. Nikdy nemohu Bohu „splatit“ dluh, ale třeba se mi daří to, co jsem přijala předávat dál.

Moc vám všem přeji, abyste našli své místo ve sborové rodině, abyste stáli ve službě s odhodlaností pracovitě Marty a pokorným otevřeným srdcem Marie.

Hana Martýnková

Moja služba wśród dzieci

Tak jakoś w życiu bywa, że każdy młody człowiek myśli o tym, jak to będzie, gdy dorośnie, jaki zawód będzie wykonywał, co osiągnie, jak zrealizują się jego plany i marzenia. Każdy chce zorganizować sobie życie, aby być szczęśliwym, spełnionym i chce dostojnie żyć.

W moim życiu było podobnie. Pełny dom, kochająca rodzina, spokojne życie. Nikt by nie przypuszczał, że już od dzieciństwa Ktoś ingerował w moje życie, plany, chociaż ja tego nie zauważałam. Wyrastałam w domu, gdzie czytano Biblię i wdrażano mnie w tajniki Słowa Bożego. Chodziłam na szkołkę niedzielną i te historie były super, mimo iż wiele z nich już znałam, bo się powtarzały. To było może mniej ciekawe, ale jeszcze nie rozumiałam, że Bóg chce mnie nauczyć wielu prawd przez te historie.

Pewnego dnia przyjechał do nas wujek moich rodziców z dużym pudłem po margarynie, pełnym obrazków do flanelografu. Nie był to prezent, ale tylko pożyczzone, aby je odrysować. Jak tylko miałam czas, przykładalam obrazki do szyby, nakrywałam białą kartką i odrysowywałam kontury, potem kolorowałam. Następnie doklejałam z tyłu kawałki flaneli i tak

trzymały się obrazki na flanelowej tablicy. Mamusi były bardzo przydatne, bo prowadziła szkołkę niedzielną. Ta praca mnie zafascynowała. Tak mnie Pan przygotowywał do służby wśród dzieci. Jako dwunastolatka zaufałam Panu i pragnęłam głosić Słowo Boże dzieciom. Najpierw słuchałam, jak to robić, by dzieci rozumiały zwiastowane treści. Wielce pomocne były dla mnie szkolenia dla pracowników szkółek niedzielnych. Wujek Samuel Doherty i ciocia Janka Gazda pokazywali nam, jak ma wyglądać praca, by była zrozumiana przez dzieci.

Jako studentka wychowania przedszkolnego coraz bardziej widziałam potrzebę głoszenia Dobrej Nowiny małym dzieciom w ich zrozumiałym dla nich języku, nie naruszając treści i znaczenia Słowa Bożego. Mając 23 lata założyłam u nas w zborze „małą szkołkę” dla dzieci przedszkolnych. I tak to trwa do dzisiaj. Dziękuję Panu, że i małe, i większe dzieci potrafią zrozumieć treści biblijne, kiedy dostosuje się zwiastowanie do ich możliwości. Przecież Pan Jezus błogosławił małe dzieci i też do nich mówił.

Służba wśród małych dzieci i tych większych dzieci, jest dla mnie wielkim wyzwaniem, i ubogaceniem. Ciągłe się uczyć i oglądać Bożą ingerencję w życiu moim oraz tych, których dał mi pod opiekę. Modlę się i proszę, by każdy człowiek „bojował” o dusze dzieci, bo diabeł nie śpi i nie drzemie.

Krystyna Michnik

Každý den Pán mi sílu dává

- rozhovor s pastorační pracovnící, kostelníci a pokladní Danuši Klusovou

Jak probíhalo Vaše povolání do služby kostelnice? Podle čeho jste se rozhodla, zda do služby vstoupit, či nikoli?

Mám čtyři děti a byla jsem s nimi doma na mateřské a rodičovské dovolené. Říkala jsem si, že se jim budu věnovat, a když poslední čtvrté dítě ukončí první třídu, tak půjdu do práce. Zažádala jsem si o práci v mém oboru. Chtěla jsem pracovat s lidmi se zdravotním postižením. Při čekání na odpověď za mnou přišel tehdejší kurátor našeho farního sboru v Třanovicích, blahé paměti Adolf Lasota, a nabídl mi, zda bych nechtěla vzít práci kostelnice. Dal mi pár dní na rozmyšlenou. Byla jsem touto nabídkou zaskočena. Řekla jsem mu, že

budu nad tím uvažovat a že jsem nedávno poslala žádost do jiné práce. Modlila jsem se, aby mi Bůh ukázal, jaké je moje poslání. Za pár dní mi přišla odpověď, že pro nedostatek místa mi nemohou dát práci, o kterou jsem žádala. Tehdy jsem si uvědomila, že Bůh rozhodl za mne a práci kostelnice jsem přijala.

Co všechno vlastně Vaše služba zahrnuje?

Je to samozřejmě úklid, květinová výzdoba kostela, také úklid kolem kostela a starost o venkovní květiny. Musím být přítomna na všech pohřbech a svatbách, abych zajistila některé organizační věci. Organizuji brigády kolem kostela. Jsem také pastorační pracovník, a tudíž

navštěvuji sborovníky – jubilanty a nemocné. Jsem také pokladní mimo jiné i našeho Frýdeckého seniorátu a požární preventista.

Měla jste někoho, kdo Vás do této služby zaškolil nebo vedl?

Do této služby mne zaškolila moje teta, blahé paměti Helena Guznarová, která byla kostelníci 33 let, a byla pro mne vzorem. Tuto práci vykonávám už 27 let.

Kolik času Vám kostelnická služba zabere v běžném týdnu?

Pracuji od pondělí do soboty na 0,75 úvazku a neděli jsem si zvolila jako službu.

Co je pro Vás na této službě nejtěžší? A co naopak nejradostnější?

Někdy je těžké, když je práce více než obvykle, např.: při pohřbech, svatbách, konfirmaci. Jsem pak celý den v kostele a už s postupujícím věkem bývám unavená. Ale mám skvělého manžela, který mě v domácnosti zastoupí, a já pak mohu doma odpočívat. Nejradostnější je být ve společenství lidí, které mám ráda a kteří jsou ochotni pomoci, když je potřeba. Chtěla bych poděkovat všem pastorem, vikářům a presbyterům během mé služby. Jsem ráda, že se mohu účastnit s pastorem i vikářem návštěv, kde můžeme se sborovníky vést rozhovory.

Máte pocit, že lidé ve sboru Vaši službu vnímají a oceňují?

Lidé ve sboru mě povzbuzují a modlí se za mne. Dotazují se mne, s čím by mi mohli pomoci, a přidávají ruku k dílu na různých brigádách.

Setkala jste se někdy s nepochopením nebo podceněním této služby? Vnímáte nějaký rozdíl mezi tím, jak se vnímají „viditelné“ a „neviditelné“ služby ve sboru?

Myslím si, že ten, kdo se účastní sborového života, vnímá každou službu jako užitečnou.

Jak vnímáte tuto službu ve vztahu k vlastní víře a duchovnímu životu?

Jsem stále obklopena Boží přítomností a ve své práci, kdy jsem přes týden v kostele sama, to mohu v jeho chrámu intenzivněji pociťovat. Navíc při různých zkouškách pěveckých skupin a křesťanských setkání mohu slyšet Boží hlas a při své práci se přidávat s nimi ke chválám písněmi, neboť ráda zpívám, a trávit čas na modlitbách.

Čemu se skrze tuto službu učíte?

Učím se pokoře, trpělivosti s lidmi. Na návštěvách jsem obohacena životními

příběhy lidí a jejich cesta víry je pro mne povzbuzením.

Máte nějaký moment, který Vás v této službě hluboce zasáhl nebo na který vzpomínáte?

Nejvíce mne zasáhla smrt pastora Jana Drózda. V té době jsem byla teprve 2 roky kostelnicí. Také mi je smutno z rozdělení našeho sboru, kde chyběla láska jeden k druhému a kdy toto rozdělení má přesah i do jiných sborů naší církve a ovlivňuje to soužití v mnoha rodinách a budoucí generace.

Myslíte, že by se do podobných služeb mohli více zapojit i mladí lidé?

Mladí lidé se zapojují do brigád kolem kostela. Nevím však, zda by někdo z mladých dělal tuto práci kostelnice. Možná,

že se pletu. Je to výzva. Budu ráda za zapojení mladé generace.

Co byste chtěla, aby si čtenáři z tohoto rozhovoru odnesli?

Chtěla bych vzkázat, aby se nebáli žádné práce a služby, která je pro Boha, a byli za ni vděční. Také jsem si někdy myslela, že to nezvládnou, ale Bůh mi dává vždy sílu a lidi kolem, kteří mě nesou na modlitbách a podporují mne. Děkuji všem, kteří se účastní brigád. Děkuji také manželovi za pomoc, mé rodině, ale také sestrám, které mě během mé nemoci zastupují.

Mým vyznáním je píseň z kancionálu č. 595: *Každý den Pán mi sílu dává, písní mou je můj Pán. On se stal můj spasením, když kráčím s Ním, nemusím se bát; když kráčím s Ním, nemusím se bát.*

Ptal se Samuel Rusnok

Jak osoba z Polski odnajduje się w ŚKEAW?

Na Śląsku mieszkalam od urodzenia. Od dziecka też rodzice prowadzili mnie do kościoła ewangelickiego. Tam, w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Golasowicach, zostałam ochrzczona. Pamiętam jak – może mając trzy lata – zostałam pierwszy raz zaprowadzona przez mamę na szkołkę niedzielną. Szkołki odbywały się wtedy w starym budynku parafii, który później został zburzony i wybudowano nowy. Ale tę pierwszą szkołkę pamiętam. Wiem, że prowadziła ją moja ciocia, koleżanka mamy, która nosiła okulary. Takie rzeczy zapamiętuje się z dzieciństwa. ☺

Pamiętam też, jak jako taki maluch siedziałam obok mamy na tapczanie w naszym mieszkaniu i uczyłam się „Ojcie nasz”.

Gdy miałam trochę więcej lat, już w starszej grupie szkolkowej, dowiedziałam się, że „szatan też wierzy w Boga”. To zdanie pamiętam do dziś, tak mocno utknęło w mojej głowie. Co to znaczy? Znaczy to, że nie wystarczy wierzyć, że gdzieś tam Bóg istnieje. Szatan też wierzy, że On istnieje i za wszelką cenę stara się byśmy do tego właśnie Boga się nie zbliżyli. Mamy więc nie tylko wierzyć, że Bóg istnieje, ale także ufać Mu, rozmawiać z Nim, wierzyć, że posłał swojego Syna, który umarł i za nasze grzechy. Szkołki prowadziły, i nadal prowadzą,

wspaniałe panie, które prawdziwie wierzą i ufają Bogu.

Po konfirmacji bardzo chciałam pomóc cioci w prowadzeniu szkółek. Musiałam wtedy iść do pastora na specjalną rozmowę. Po tej rozmowie już mogłam oficjalnie pracować z dziećmi. Zwykle ograniczało się to do prowadzenia śpiewu. Później zaczęłam też opowiadać historie biblijne.

Każdy tydzień wyglądał trochę podobnie. Przez pięć dni szkoła, w sobotę lekcje religii, na których poznawaliśmy Słowo Boże i uczyliśmy się na pamięć wielu pieśni z kancionálu, w niedzielę nabożeństwo lub szkołka niedzielna.

Później przyszedł czas prowadzenia spotkań młodzieżowych, obozów dla dzieci, spotkań Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Akademickiego, Tygodni Ewangelizacyjnych w Dzięgielowie, na których parę razy byłam tzw. grupową i innych akcji.

W Dzięgielowie otrzymałam od moich przyjaciół werset: „Niech nikt cię nie lekceważy z powodu młodego wieku. Przeciwnie, bądź wzorem dla innych wierzących w sposobie mówienia i zachowania, w okazywaniu miłości, a także w wierze i czystości” (1 Tm 4,12).

Wiek już nie ten co kiedyś (przyszyło mi trochę tych srebrnych refleksów we włosach), nie zawsze też udaje mi się być takim wzorem, ale staram się. No i wła-

ściwie od dawna Kościół jest dla mnie połączony ze służbą Bogu, z opowiadaniem innym o Nim. Z biegiem lat podejmowane przez mnie rodzaje służby się zmieniały, dopasowywały się do mojego wieku, okoliczności, miejsca zamieszkania.

Może w końcu przyszedł czas bym odpowiedziała na zadane w tytule pytanie. Jak osoba z Polski odnajduje się w Śląskim Kościele? Hmm, myślę, że całkiem dobrze. ☺

Nadal jestem ewangeliczką, nadal mieszkam na Śląsku, chociaż od paru lat po drugiej stronie granicy, nadal podejmuję różne służby dla Pana. Po iluś latach przerwy wracam powoli do prowadzenia szkólek, bo uczęszczają na nie nasze dzieci i jest od czasu do czasu taka potrzeba. Staram się aktywnie uczestniczyć w przygotowywaniu spotkań „sisterskich”, a szczególnie Śniadań dla Kobiet, na które oczywiście zapraszam. Czasem sprzątam, przygotowuję jakieś dekoracje, coś remontuję, gotuję... do czego akurat jestem w zborze potrzebna. Nie jest dla mnie problemem stanąć przed zborom i powiedzieć parę słów, ale nie jest też problemem wkładanie naczyń do zmywarki po jakiejś zborowej akcji. Myślę, że służyć Bogu można niezależnie od miejsca zamieszkania, wieku, sytuacji osobistej, talentów... Jeśli ktoś jeszcze nie odnalazł swojego miejsca, swojej służby w zborze, zawsze może się o to modlić. Wierzę, że dostanie odpowiedź.

Agnieszka Macura

Metamorfózy české církve

Byl jsem několikrát vyzván, abych se na církev podíval z naší slezské perspektivy. Důvody k sebereflexi se najdou vždy, ale konec mého působení v radě České evangelikální aliance je pro toto pádným důvodem. Naše žhavá současnost nás k tomu přímo vybízí.

Do mé elektronické schránky přišlo pozvání: „Prorocké chvály, hledání Boží tváře, hledání nasměrování pro Českou republiku a Slezsko.“ Každý týden do mého počítače přijde nová iniciativa, snad každý den mne osloví několik pozvánek na nějaké akce, které nám řeknou, „jak je to doopravdy“. Dostávám takto informace, že se už definitivně otevřelo nebe a začalo národní probuzení. Informace o tom, že konečně jsou tady opravdu biblickí křesťané. Informace o tom, jak to česká církev konečně zvládne. Množí se iniciativy, které ví, jak na to. Křesťanům se nabízejí nové horizonty. Opravdu je to až tak nové?

Dovolím si exkurz do nedávné minulosti. Na začátku „devadesátek“ lidé také „věděli“. Tehdy jsme byli přesvědčováni, že protagonisté nejrozličnějších křesťanských hnutí vědí, že přijde probuzení, že přijde pronásledování a že skončila „doba Adoniasova“, kdy česká církev nevěděla, co jsou její pravé duchovní autority - a teď to konečně ví. Probuzení i pronásledování, zdá se, nepřišlo a autority? Raději nevěděť. Za ty málem čtyři dekády byly do prostoru vypuštěny megatuny slov, zaslíbení, prorocství. Nepamatuji si, že by je někdy někdo poctivě vyúčtoval. Dostalo se nám něco z toho, co jsme očekávali?

Jiná věc: Jezdilo se do sborů Vinice, Argentiny, Kielce v Polsku, Berlína a minimálně každý druhý charismatický vedoucí byl načerpat duchovní probuzení ve sboru víry v Budapešti. Proroci jezdili ve velkém také k nám na Slezsko, aby nám dovezli vytoužené probuzení. Proč ne? Vždycky to bylo spojené s očekáváním, že import toho správného závanu Ducha se tentokrát podaří. Podařil se?

Přiznám se, že mi příliš nevadí to, že lidé jezdili ven a zvenčí jezdili k nám. Přemýšlím o jedné věci: Nikdo nikdy nezhodnotil, zda investice tuzemského a slezského duchovního potenciálu do těchto iniciativ byla efektivní. Zda to něco vůbec přineslo. Co nám to dalo, co nám to vzalo?

Zdá se mi navíc, že končí nějaké období v životě toho, čemu můžeme pracovně říkat „česká církev“. Pokud výše popsany devadesátkový a nultý import byl většinou koordinován vedením církví, tak teď nastává změna. Stačí silný jedinec, který zajistí zdroje a rozjždí projekt. Řečníci se pohybují napříč denominacemi na základě sítě vztahů.

A teď Písmo: Jsme spolupracovníci na Božím díle, řekne Pavel. A to je opravdu povzbudivé. Ale pokud to myslíme vážně, nebojme se klást si otevřené otázky. Od svých spolupracovníků ve své firmě požaduji, aby jejich práce přinášela očekávané výsledky. Ty se snažíme odvážně vyhodnocovat a měřit. Možná by to se dalo opatrně zavést do prostoru, kterému říkáme „česká církev“.

Dostal jsem další číslo časopisu jedné denominace. A tam bylo opravdu upřímné svědectví o nejednoduché práci v městě. Rozumím. Víme, jak nesnadná je práce třeba v misijní stanici Kompas v Ostravě-Porubě.

Takže v čem je naše slezské evangelické luterství tak výjimečné, že stojí za to ho udržet a rozvíjet? Kupodivu je to pestrost. Každý sbor může mít a má svá nezaměnitelná specifika. A přesto je tady jasné, co je podstatné a co naopak vedlejší. Luterství má nebývale zajímavou historii. V širším kontextu na každém kroku v Evropě narazíte na něco, co je odvozeno od luterské reformace. Myslím si, že naším znakem může být radostná zbožnost. Po staletí se nebojíme umění a krásu umístit do bohoslužebného prostoru. Když jiní vyhazovali oltáře, obrazy, svícny, my jsme je pragmaticky využívali. Luterství není exkluzivní klub, ale zvlášť na misijních místech je tady místo pro velice schopné a úspěšné, ale (pozor?) také pro lidi, kterým se v životě nedaří. Kterí potřebují peníze anebo alespoň 60 Kč na nocleženku v Armádě spásy. Nemusíš být duchovní atlet, přesto jsi tady vítán.

Přepis části jednoho autentického telefonátu: „Škoda, že nemáte sbory po celé republice. I my bychom měli více členů.“ Zasmáli jsme se, i když to asi není vtip. Ano, my Slezané ze SCEAV jsme výbornou zásobárnou nových členů pro jiné denominace. Přesto, že my sami máme co nabídnout. U nás doma.

Zbyšek Kaleta, diakon

Moje miejsce

Nie martw się! U mnie w kościele wszyscy mówią po naszymu” – uspokajał mnie mój wtedy jeszcze narzeczon, kiedy planowaliśmy wspólną przyszłość w Czeskim Cieszynie. Po przeprowadzce okazało się, że to „po naszymu” jest zupełnie inne niż ta „moja” śląska gwara z Górnego Śląska. W jednym jednak się nie pomylił: nabożeństwa prawie wcale nie różniły się od tych, do których byłam przyzwyczajona.

Zbór w Czeskim Cieszynie okazał się bardzo żywy i aktywny – prawie dla każdej grupy wiekowej jest jakieś spotkanie. Nowością okazały się spotkania dojrzałości, z którymi w Polsce się wcześniej nie spotkałam. Nabożeństwa czy spotkania prowadzone są w większości w języku polskim, ale w trakcie można usłyszeć na przykład modlitwę w tutejszej gwarze. Pierwsze nabożeństwo prowadzone w języku czeskim było... męczące od prób zrozumienia obcego dla mnie języka. Dlatego na początku najczęściej tę jedną niedzielę w miesiącu spędzaliśmy w innym polskojęzycznym kościele.

Ale Kościół to przecież ludzie. Parafianie z Czeskiego Cieszyna okazali się bardzo mili, choć na początku bywają bardzo nieśmiali. Nieśmiałość w pierwszym kontakcie z Polakiem często wynika z ich skromności i przeświadczenia, że „po polsku to ja nie umiem, ja tylko po naszymu w domu godom”. Są jednak wybitne jednostki, które znają kilka języków i nie wstydzą się rozmawiać. Poznałam tutaj kilka osób z Polski, które tak jak ja, znalazły swoją „drugą połówkę” po tej stronie Olzy. W nabożeństwach i spotkaniach uczestniczą też Polacy z Cieszyna i okolic. To właśnie tutaj znaleźli coś, czego po polskiej stronie im brakowało (nie pytałam, czym to „coś” właściwie jest).

Dla mnie ta parafia jest taką kwintesencją Zaolzia – grupą bardzo różnych ludzi, którzy mieszkają na pograniczu, którzy czują się Polakami, ale dla Polaków są Czechami, a dla Czechów są Polakami. Znają oba języki, ale między sobą posługują się lokalną gwarą. Są bardzo życzliwi, pomocni i bardzo skromni. Łączą ich chęć poznawania Boga, szukania Jego woli w życiu i tworzenia bliskich relacji z innymi wierzącymi.

Ruta Michnik

Foto: Jolana Sikora-Kożusznik

Neviditelné?

Jak se cítí ženy, které sedí se mnou v kostelní lavici? Jaké jsou jejich potřeby? Jsou šťastné a spokojené? Jak poznám, pro jakou službu je která žena nadaná?

Vypozorovala jsem, že pro nás ženy je velmi důležité cítit se doma, v zaměstnání, ale i v kostele příjemně. Když jsme obklopeny přátelskou atmosférou, pokojem a přijetím, o kolik radostněji vykonáváme, co jsme si předsevzaly nebo nám bylo uloženo.

Zjistila jsem, že mi v církvi občas nevyhovuje setkávat se s ostatními jen během programu, který má přesně daný harmonogram: nejprve bod a, pak bod b, na konec bod c a rozchod domů. Chybí mi tam někdy prostor pro sdílení. Nemám teď na mysli rozhovory k tématu, které se na setkání probíralo, ale sdílení potřeb, toho, jak se cítíme, co právě prožíváme.

Vnímám, že my ženy silně pocítujeme potřebu sdílet s ostatními své životy a cítit se přijaté. Jsou-li tyto pomyslné nádoby naplněné, dokážeme dobře fungovat. Jedním z míst, kde lze ony nádoby doplnit, je třeba skupinka sester. Pokud se tam cítíme bezpečně, můžeme se s ostatními podělit o své radosti, ale i potřeby a strasti. Jak je příjemné, když se dokážeme jedna druhé otevřít a modlit se za sebe navzájem!

Mám dva tipy pro to, jak navodit příjemnou atmosféru, v níž je snazší promluvit i o náročných situacích, které prožíváme. Zaprvé, zkrášlete si místo pro setkávání. Často stačí pár maličkostí a z neosobního, chladného prostoru vytvoříme útulné místo, ve kterém se dokážeme daleko lépe uvolnit. Jasně, chce to trochu popřemýšlet a něco s předstihem připravit, ale stojí to zato. Můj dru-

hý tip: přirozený prostor k rozhovorům vzniká během společného stolování. Kdo tvrdí, že se u jídla nemluví, ten nepochopil, k čemu jeden u jednoho stolu slouží.

Pocit bezpečí, přijetí a příjemná atmosféra nám umožňují najít v sobě energii pro spoustu aktivit. Pro naše povolání do služby. Zní to tak duchovně a vznešeně, ale co to znamená? Řekla bych, že takovým povoláním je činnost, která mi jde skoro sama a ráda ji dělám. Není to něco, do čeho se musím nutit a z čeho jsem úplně vyčerpaná a vyřízená. Když se podívám kolem sebe v kostele, vidím zástup žen, které obvyčejnými činnostmi, často na první pohled neviditelnými, přinášejí ostatním radost a potěšení.

Nedávno jsme se sestrami uspořádaly *Večer pro ženy*. Od začátku až do konce byla tato akce protkána radostnou službou pro druhé. Od výzdoby místa, přes přípravu bohatého stolu s občerstvením, až po bohatý duchovní program. Kdybych chtěla poděkovat těm, které se na přípravách podílely, nejspíš bych uslyšela: „Vždyť to nic nebylo. Jen jsem něco upekla, uvařila. Jen jsem zametala sál po skončení akce. Vždyť jsem přinesla jen pár kytek na stoly, jen jsem si povídala s hosty.“

Pedagog Marek Herman kdysi řekl: „Klíč ke spokojené rodině je spokojená máma. Spokojená máma rovná se spokojené dítě a spokojená rodina.“ Já k tomu dodávám: „Klíč ke spokojené duchovní rodině jsou spokojené ženy v církvi.“

Zajímejme se o potřeby našich kamarádek a spolusester, věnujme si navzájem čas a potěšme se drobnými radostmi. Tím naplníme i naše vlastní povolání. Možná jsme pro některé lidi neviditelné, ale On nás vidí.

Jana Kaletová

Služba v Šanci podaná ruka

Přivodil vám váš alkoholismus milionový dluh a několik let ve vězení?

Ježto již krátký čas pracuji v zapsaném ústavu Šance podaná ruka, mohu říci, že se u mě naplňuje rčení: někoho znám z kostela a někoho z vězení. Dokážete si představit službu alkoholikům a narkomanům? Co byste pro ně podnikali? Je to služba dramatická a autentická.

Šance podaná ruka pomáhá lidem, kteří se chtějí dostat ze své závislosti a začít nový život. Není však komunitou, kde vládne přísný režim, nemá na to kapacitu, a není ani vězením. V Šanci - ten volnější řád - představuje poslední stádium před vstupem do běžného života. Šance pomáhá lidem, kteří absolvovali léčbu ze své závislosti a třebas před tím strávili nějaký čas v nápravném zařízení. Takovému osobě žijí ve společném domě, v několika bytech, v Trinci. Během pracovního týdne pomáhají v tzv. pracovní četě. To znamená: uklízejí, malují byty, pomáhají se stěhování apod. Postupně si hledají práci, někdy životní partnery, začleňují se do života. Pracovníci Šance pomáhají některým s finanční insolvencí čili s oddlužením, zprostředkovávají návštěvu u lékaře, vyřízení dokladů. Někdy třeba jim hledat nouzové ubytování. Klienti Šance se setkávají s pastorem nebo sociálním pracovníkem při rozhovorech o své situaci. Jsou pro ně organizovány podpůrné skupiny, kde se navzájem sdílejí, účastní se setkání při studiu Bible, chodí na bohoslužby a shromáždění různých církví, mohou si vybrat, co je jim bližší. Ti, kdo do Šance přicházejí, berou na vědomí, že její aktivity mají křesťanský charakter.

Ale klienty Šance nejsou jen ti, kdo bydlí ve společném domě, v rámci programu Šance nový start. Pořádáme setkání pro bezdomovce a různé problémové lidi. I ti přicházejí na podpůrnou skupinku. V zimě, když uhodí mrazy, pro ně chystáme jednou týdně Polévku pro zahřátí. Přitom zaznívá krátký výklad Božího slova, modlitba, je možnost sdílení, rozborů, hledání lepších alternativ. Jednou za dva měsíce se koná tzv. Poslední kapka, celodenní program sestávající z přednášky, biblického výkladu a evangelizačního slova proložených svědectvími a křesťanskými písněmi.

Ke klientům Šance patří rovněž osoby ve vězení či v léčebnách, se kterými se vede korespondence. V obálkách najdou krátké biblické testy, výklady, svědectví, básně, zkrátka duchovní stravu, ať mají o čem přemýšlet.

V Šanci se snažíme všechny, kterým sloužíme, brát vážně, někteří jim vykáme a oslovujeme „pane“, „paní“, i proto, že prošli těžkými věcmi, proto, že jsou lidskými bytostmi, pro které Syn Boží umíral na kříži. Zaslouží si úctu. Jen neměli tolik štěstí: leccos zavinili jejich rodiče, objevili se pochybní kamarádi, jindy okolnosti nebyly příznivé a nezapomeňme ani na negativní charakterové rysy, sklony a činy oněch klientů. Taková je realita..., když se tyto faktory spojí. Lidé z funkčních rodin nevědí, čeho byli

ušetřeni. Na druhé straně hranice, kdy je možno upadnout do závislosti a/nebo přijít o domov, práci, je někdy velmi tenká, křehká. Na „třetí straně“ si říkám, že nejde jen o to nepít, nejde o poslední „kapku“, ale o první až tisící krok a další kroky pozitivní, kroky posvěcení, osobního rozvoje a vykonávání pozitivních činností, pozitivní práce a budování smysluplných vztahů. Tato druhá věc se netýká jen klientů Šance, ale všech lidí vůbec.

Stává se, že někteří z klientů Šance upadnou do závislosti znovu. Je to smutné, je to těžké, je to jejich volba, ale také je to asi silnější než oni. Z nějakého důvodu to nedokáží zvládnout a my jim v tom zjevně nedovedli zabránit. Ale takovéto neúspěchy se projevují i v jiných oblastech církevní práce: člověk se dostane na šikmou plochu, byť se mu věnujeme. Nicméně má smysl hlásat Boží slovo dál, hlásat je lidem závislým. Kristovo dílo je stále platné a aktuální. Kristus zemřel za hříchy každého člověka a každého může osvobodit, pro život posvěcený a posléze pro život ve věčnosti.

Marek Řičan, pastor

Desetinásobná zlatá svatba

Zlatá svatba je něco, co si spousta z nás nedokáže ani představit. Neskutečné výročí 50 let od svatby, půl století manželství dvou lidí. Věřte, že taková událost by se měla oslavit, co říkáte? Dá se ji oslavit hostinou v rodinném kruhu, kdy se sejde příbuzenstvo, nachystá se pohoštění a zlatá svatba se oslaví podobně jako narozeniny. Další krásnou možností je obnovení manželského slihu. Takový obřad je symbolický, jubilanti jdou k oltáři pro požehnání.

Ano, ale co když je tady pětisté výročí svatby?

Připomeňme si novomanžele: Martina a Katku. Kateřina z Bory se sice původně měla vdát za Hieronyma Baumgartnera, mladého šlechtice z Norimberku, který ve Wittenbergu studoval. Rodina mu však pravděpodobně sňatek rozmluvila a Baumgartner se oženil s jinou ženou. Luther pro Kateřinu potom vybral dalšího nápadníka. Kateřina odmítla a sdělila, že by se provdala za Luthera. Luther zpočátku Kateřinin návrh nebral vážně, ale když si jeho otec přál, aby syn zachoval jméno jeho rodu, změnil názor. V květnu 1525, uprostřed vrcholící selské války,

Foto: Wikipedia

Luther oznámil, že se ožení s Kateřinou z Bory dřív, než sám umře. Bylo to opravdu v hodně těžkém období pro rodící se reformační hnutí i pro Luthera osobně.

Luther uvedl tři důvody, proč se oženil: aby udělal radost svému otci, rozhněval papeže a dábla a aby zpečetil své svědectví před očekávanou mučednickou smrtí.

13. června 1525 se Luther s Kateřinou veřejně zasnoubil a z právního hlediska se stal ženatým mužem. Vlastní svatba se konala ve čtvrtek 27. června ve Wittenbergu. Náboženský obřad se konal ve farním kostele. Poté následovala hostina v augustiniánském klášteře. Oslava trvala do jedenácti hodin v noci, kdy se hosté rozloučili a rozešli domů.

Není pochyb, že tato svatba měla dalekosáhlé následky.

Na různých místech se diskutovalo o reformačním průlomem. Mnohá města začala zavádět nový druh bohoslužeb. Jedním z takových měst byla Vratislav (Wrocław, Breslau). Člověkem, který prosazoval reformaci, byl Johannes Hess. Ten dokonce „zvítězil“ v teologickém klání v disputaci se zastánci starých římských pořádků. Ale v roce 1525, tedy v roce Lutherovy svatby, se oženil. Několik měsíců po Lutherovi. A následovala i jeho pravá ruka v díle reformace města – Ambrosius Moibanus. Slova dojmají, příklady táhnou. Lutherův vskutku odvážný čin působil jako lavina. Pokud disputace byly zčásti teologickou a někdy vysoce teoretickou záležitostí, manželství dalo teologii zcela praktický rozměr.

Také na té o kus vyšší úrovni došlo ve stejném roce k radikální proměně. Znalci umění, literatury a historie vědí, že existuje obraz polského malíře Jana Matejky Pruský hold (Hołd pruski). Tam se velmistř křížáckého řádu Albrecht Hohenzollern podrobuje polskému králi Zigmuntovi I. Starému. Prusko se podrobuje polskému králi, stává se sekulárním státem a přijímá luterství. Ale co s rytíři řádu? Pokud křížáci už nemají náplň své činnosti, co s nimi? Luther doporučuje rytířům místo válčení manželství a rodičovství. Krásně vyřešeno. Chlapi se uklidnili a starost o zabezpečení rodiny jim dala zcela jinou náplň života.

Máme co slavit. Ale jak? Tuto desetinásobnou zlatou svatbu se dá oslavit tím, že pozveme svůj protějšek na kávu anebo na večeri. Pro ty spornější je tady alternativní řešení: společná procházka. A nemusí to být nutně jen 27. června. Může to být vlastně kdykoliv. Desetinásobná zlatá svatba za to stojí.

*Zbýšek Kaleta
diakon*

Zmarl biskup Janusz Jagucki

Dnia 12. maja 2025 r. zmarł w wieku 78 lat śp. biskup-senior Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce Janusz Jagucki. Urodził się 14 lutego 1947 r. w Sorkwytach, jako syn ks. dra Alfreda Jaguckiego i Agnieszki zd. Rynkiewicz.

Studiował teologię na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, którą ukończył w październiku 1970 roku. Ordynowany na duchownego 22 listopada 1970 r. w Golezowie przez bpa Andrzeja Wanułę.

Był wikariuszem parafii w Giżycku, następnie jej administratorem (1973-1976). W latach 1976-2001 proboszcz parafii w Giżycku. Sprawował funkcję administratora parafii w Elku, Suwałkach (1975-1985) i Rynie (1976-1986). Był także członkiem Synodu Kościoła, wizytatorem lekcji religii i koordynował współpracę z zakonem joannitów w Diecezji Mazurskiej.

W latach 2001-2010 zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce. Konsekrowany na Biskupa Kościoła w Święto Epifanii, 6 stycznia 2001 roku, w kościele Świętej Trójcy w Warszawie. Zastąpił na tym urzędzie bpa Jana Szarka. Był też wiceprezesem Polskiej Rady Ekumenicznej.

Jego brat – bp Walter Jagucki – był zwierzchnikiem Kościoła Luterskiego w Wielkiej Brytanii w latach 2000-2009 oraz 2013-2014.

Bp Janusz Jagucki pozostawił żonę Danutę zd. Ferek, córkę z mężem, troje wnucząt i jedną prawnuczkę oraz dwóch braci i siostrę z rodzinami. Jego pogrzeb odbył się dnia 19 maja z kościoła ap. Piotra i Pawła w Wiśle na cmentarz Na Groniczku.

Źródło: luteranie.pl

Zmarl redaktor Henryk Dominik

W wieku 94 lat, w dniu 12. maja 2025 roku zmarł Henryk Dominik – redaktor, emerytowany pracownik Wydawnictwa Augustana, długoletni, stały felietonista „Zwiastuna Ewangelickiego”. Autor licznych artykułów i audycji radiowych, zaangażowany członek Kościoła, laureat Nagrody im. ks. Leopolda Otto (2015). Jego pogrzeb odbył się we Wrocławiu 23 maja 2025 roku.

Henryk Dominik urodził się 7 maja 1931 r. w Radomsku. Jego ojcem był pochodzący z Sosnowca ewangelik Rudolf Dominik, matką Alma zd. Świtalska. Konfirmowany był wraz z bratem bliźniakiem Rudolfem w 1947 roku w Wieluniu przez wuja, ks. Henryka Wendta. W późniejszych latach na jego rozwój duchowy wpływ miały przyjaźnie i znajomości m.in. z ks. Woldemarem Gastparym, bp. Karolem Kotulą i ks. Jerzym Gryniakowem.

Ukończył radomskie liceum humanistyczne i historię w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. Pracował w placówkach oświatowych w Katowicach, a potem w liceach we Wrocławiu. Był zaangażowanym członkiem wrocławskiej parafii. W 1960 r. zawarł związek małżeński z Romaną zd. Piotrowską, z którą miał dwóch synów.

W latach 1992-1996 pracował jako redaktor w Wydawnictwie Augustana w Bielsku-Białej. Wcześniejsza, długoletnia współpraca łączyła go ze „Zwiastunem” i „Zwiastunem Ewangelickim” – od jego felietonów wielu czytelników zaczynało lekturę czasopisma.

Współpracował w różnych okresach ze „Słowem i Myślą”, „Posłem Ewangelickim” w Londynie, z czesko-polskim piśmem Kościoła na Zaozniu „Prítel-Przyjaciół”, „Gazetą Ewangelicką” w Cieszynie i „Evangelische Zeitung” w Hanowerze. Był także w gronie twórców polskiej sekcji międzynarodowego radia biblijnego Trans World Radio.

Był autorem wierszy publikowanych na łamach różnych czasopism. W roku 2021 nakładem Wydawnictwa Augustana ukazały się jego wspomnienia pt. „Okruhcy życia”.

Źródło: „Zwiastun Ewangelicki”

Vzpomínka na Jozefa Kováče

zakladatele Dětské misie v ČSFR

V neděli 4. května zemřel v Bratislavě Ing. Jozef Kováč. Následující sobotu by se dožil osmdesátin. Zpráva o jeho smrti mě bolestně zasáhla. Bratr Kováč se zapsal do mého srdce jako člověk laskavý a Pánu Bohu i službě v církvi oddaný. Myslím, že toto by o něm řekli mnozí u nás ve Slezsku.

Vzpomínám si, jak nám kdysi – někdy v 80. letech, na večírku (tzv. večernici) dorostu v Tránovicích – vyprávěl, jak uvěřil v Pána Ježíše: provozoval atletiku na vysoké úrovni, ale když prožil obrácení, vyhodil všechny získané poháry a sportu zanechal. To mi jako mladému člověku utkvělo v mysli. Později nás měl na teologické fakultě na katechetické praktikum. Byl milý, svým poměrně tichým, ale napínavým podáním biblické lekce pro děti nás zaujal. Jednou měl proslov na setkání evangelické mládeže. Ptal jsem se sám sebe s určitou pýchou a skepsí, jak nás, mladé vysokoškoláky, může oslovit člověk, který je zvyklý hovořit k dětem čili jednoduše, že to bude taková polívčička. Ale rád jsem se nechal vyvést z omylu. Promluvu měl výborně připravenou, intelektuálně a biblicky na výši, a mluvil velmi poutavě i názorně: používal papírovou tabuli s fixami. Naposledy jsme se s ním krátce setkali před dvěma nebo třemi lety v srpnu v Bratislavě. Bratr Kováč tam ve sborovém sále vedl příměstský tábor pro děti, on důchodce, sedmdesátník a už tehdy onkologický pacient! Nedovedu si představit pěknější (a dojemnější) svědectví a příklad.

Jozef Kováč se narodil 10. 5. 1945 v Malých Zlievcích (okres Veľký Krtíš), kde jeho otec působil jako evangelický farář. Jozef měl dvě sestry. Maminka mu zemřela, když byl ještě chlapec. Jozef vystudoval v Lučenci stavební průmyslovku a nato Stavební fakultu v Bratislavě. Pracoval v podniku Termotav. V roce 1971 vstoupil do manželství s Lubicou Podhoránovou.

Už v době středoškolského studia absolvoval varhanický kurz v Novohradském seniorátu. Hrál pak ve Zlievcích na bohoslužbách. Jako vysokoškolák prožil intenzivní obrácení, celým srdcem přijal, že Pán Ježíš je jeho Spasitelem a dobrým pastýřem. Jozef opustil sport i proto, že závody se konaly většinou v neděli a on ji chtěl trávit na bohoslužbách. V církvi

začal pracovat s mládeží, evangelizoval. Za to byl předvoláván k výsledkům státní tajné policie. V roce 1990 absolvoval institut Dětské misie a v roce 1991 spolu s manželkou Lubicou založil v Československu Dětskou misii. Také organizoval kurzy učitelů nedělních besídek i mimo evangelickou církev (ECAV). Byl jejím diakonem a věrným pracovníkem a presbyterem evangelického sboru v Bratislavě. Předsednictvo jeho církve mu v roce 2017 udělilo pamětní medaili k 500. výročí reformace a předalo svůj děkonný dopis. V posledních letech zápasil s těžkou nemocí. V celém jeho životě a službě jej oddaně a vytrvale podporovala jeho manželka. Bratr Kováč byl člověkem laskavým, milým, smírlivým a loajálním vůči své církvi a jejím představitelům.

Jeho osoba a služba nás vede k otázkám a postřehům širšího rázu. Jak dnes vypadají lekce učitelů náboženství a nedělních besídek? Zaujímá v nich hlavní místo Boží slovo a Ježíš Kristus? Účastní se učitelé nedělních besídek příslušných kurzů, například Efektivního vyučování dětí? Je také dobré, abychom se v církevní (i jiné) práci a duchovním životě nedívali jen na to, co se děje a dalo v českých zemích, ale i na Slovensku, nebo dokonce přesněji všude, kde se používala a/nebo používá slovenština (a s ní nezřídka i čeština): ve Vojvodině, v Rumunsku či Maďarsku. (Víte, že jedno z dřívějších vydání

Knihy svornosti vyšlo v békešské Čabě?) Naše rozpojené státy sdílejí společné dějiny, dědictví, jejich obyvatelé mají propojené osudy, jejich jazyky jsou si velmi blízké. A obě země v současnosti spojují různé dohody, všemožná spolupráce a kulturní výměna. Víra v Boha nás pak podněcuje k zájmu o jazyky, v nichž k nám přicházel, přichází, může či bude přicházet slovo Boží, a šíře o kulturu a další oblasti, které jsou v těchto jazycích ukotveny.

Nakonec si dovoluji citovat ze slov faráře Ondreje Mailinga, která vyřkl 12. května na pohřbu J. Kováče: „Brat Jožko Kováč bol pre mňa človekom takého čistého srdca – z čistého srdca miloval Pána Ježíša a s čistým srdcom sa snažil evanjelium odovzdávať ostatným ľuďom. Vždy ma vedela veľmi povzbudiť jeho čistá, v dobrom slova zmysle, až detská viera, odovzdanosť a dôvera v Pána Ježíša. Z čistého srdca vychádzala aj jeho laskavosť a ochota poslúžiť. Vždy sme ho stretávali usmiateho a mal pre nás slová záujmu, povzbudení, ale občas aj láskavého napomenutia. Z jeho úst sme aj napomenutia prijímali akosi ľahšie a človek sa nad nimi musel zamyslieť. Asi mnohým z nás zostane navždy v pamäti jeho úsmev, jeho úprimný záujem o druhých a najmä aktívna viera, ktorá bola činná v skutkoch.“

Marek Říčan
pastor

Jozef Kováč s manželkou Lubicou

Jak v přátelství neztratit „... vizi“

Byli jednou dva kamarádi – Tobík a Eliot. Byli to nejlepší kumpáni a trávili spolu snad všechnu volný čas. Hráli si na zahradě, skotačili na průlezkách vedle domu Tobíka a čas od času vyrazili společně na dobrodružnou výpravu do lesa.

Když tak byli onehdy na začátku prázdnin v lese, sáhl Tobík do kapsy a vytáhl něco jako černý váleček s čudlíky a přiložil to k pravému oku.

„Ty brdo, co to máš Tobí?“ vykřikl se zvědavostí Eliot. „Pššš, né tak nahlas. Za tím houštím před námi je něco živého

ho čekat a vystoupilo před hustý porost. Mladí dobrodruzi si oddechli, vždyť je to jen neškodná laň.

„No nic, Eli, jdeme zpět na místo činu. Ten váleček, co jsi upustil, je moc vzácný na to, abychom ho tam nechali.“ „Tobí, a co je to vůbec za zajímavá věcička? A jakto, že jsi mi ji neukázal dřív?“ „Hele, Eli, jmenuje se to *termovize* a koupil si to můj táta za 15 tisíc korun minulý týden. Chtěl s tím chodit do lesa na čekanou.“ „Ty brdo, tolik peněz, tak to doufám, že se ta *televize*, jak jsem ji strachy upustil, nezničila,“ doufal Eliot. „Eli, ne televize,

„Je zajímavé, Eli, že jsi to upustil zrovna do té kaluže.“ „Počkej, počkej, Tobí, myslím, že je škoda, že jsi to bez dovolení vzal tatkově ze skříně.“

Brzy jim bylo jasné, že si nemají co vyčítat a že oba na tom nesou kus viny. Ještě nedošli k panu Bergerovi a vzpomněli si na veršik z nedělní školky, který si tento měsíc četli: *Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi s ním na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalárníkovi, a byl bys uvržen do vězení.* (Mt 5,25)

„Hele, Tobí, omlouvám se, že jsem to hodil do té kaluže, je mi to fakt líto, můžeš mi odpustit?“ „To víš, že můžu, Eliote, a prosím tě, odpusť mi, že jsem to vzal s sebou, i když to bylo bez dovolení.“ „Hele, Tobí, taky ti nemám co odpouštět, protože jsi to nevzal mně, ale tatkově. Ale jsem tvůj kamarád a půjdu s tebou k tatkově a budu tě podporovat.“ „Je fajn, že jsem ti mohl odpustit a že se na sebe nezlobíme, ale tu škodu to žel moc neřeší.“ „To máš pravdu, Tobí, co navrhuješ?“

„Hele, je začátek prázdnin. Já jsem měl domluvené brigády po sousedech, že u nich budu sekat trávníky a pomáhat, s čím bude třeba. Chtěl jsem si během prázdnin našetřit kolem 10 000 Kč na novou odpruženou vidlici a kotoučové brzdy na kolo. Ale po dnešku to vypadá, že ta vidlice ještě chvíli poslouží a ty brzdy taky ještě něco zvládnou.“ „Ty jo, Tobí, výborný nápad, vždyť i naši sousedé mají vždy problém udržet tu zahradní džungli na uzdě. To bych se jim mohl nabídnout, že potřebuji našetřit na *televizi*.“ „Na *termovizi*, Eli, na *termovizi*.“ „Však já vím, Tobí, ale sousedé by tomu nerozuměli, tak raději budu tvrdit, že je to na televizi, tomu oni rozumí ☺.“

„Fíha, tak pokud oba našetříme 2 x 10 000 Kč, tak to by nám mohlo ještě 5 000 Kč zůstat třeba na nějaký super stan na podzimní stanování.“ „Tak pokud mi slíbíš, že tábor rozbijeme pouze mezi laněmi a ne jeleny, tak proč né?“ usmál se Eliot.

Pan Berger nebyl z mrtvé termovize nadšený, ale byl rád, že se kluci udobřili, neházejí vinu jeden na druhého, a přišli dokonce i s konstruktivním nápadem, jak vydělají, aby vše zatáhli. Eliota a Tobíka čekaly sice náročné prázdniny, ale věděli, že s Boží pomocí to zvládnou a jejich přátelství to jen utuží.

A co vaše prázdniny, děti, už máte nějaké plány s kamarády?

Vladislav Josiek
SCEAV Těrlicko

a velkého,“ šeptal Tobík s ukazováčkem přes ústa. „Tobí, ale já tam nic nevidím,“ teď už Eli šeptem odpověděl. „Tak, tady máš, koukej,“ podává Tobí Eliotovi kouzelný váleček.

Eliot přiložil oko na stejné místo jako před chvílí Tobí a namířil věcičku do míst, na které kámoš ukazuje.

„Ty jo, to je snad jelen, pomoc,“ zakřičel, upustil váleček a utíkal s Tobíkem rychle pryč.

Asi po 60 metrech sprintu o život narazili na ztrouchnivělou vrbu a vlezli rychle do jejích útrob, aby se zachránili. Z tohoto místa byl kupodivu výborný výhled na křoví, ve kterém před chvílí viděli to – snad jelena. A tak trpělivě pozorovali. Naštěstí to něco na sebe nenechalo dlou-

ale termovize! A ano, doufej a modli se, ať je v pořádku! Tolik peněz, co to stálo, to by nestačila ani obě naše prasátka, kdyby byla plná, a to určitě nejsou.“

Na místě byli kluci celkem hbitě, ale jelikož tam byl hustý porost borůvek a ostružin, měli co dělat, aby termovizi našli.

„Ne, jen ne voda,“ zvolal Tobí, když vytahoval váleček z kaluže. „Ale tak snad se to ještě rozjede,“ chtěl Eliot Tobíka trochu povzbudit.

Kumpáni mačkali na tlačítkách, ale ani obraz, ani zvuk. Přístroj byl po smrti. Smutně svěsili hlavy a vydali se domů k Tobíkovi. Co teď řeknou jeho tatínkovi. Pochopí je? Má cenu něco vysvětlovat? Po cestě Tobí vyčítavě poznamenal:

Dětský web Rádia 7

Milí bratři a sestry,
s potěšením vás chci
informovat, že se nám
podařilo rozjet jednoduché
webové stránky pro děti, na kte-
rých najdete pohádky na dobrou
noc, inspiraci k vlastnímu tvoře-
ní, různé hádanky a hry a taky
možnost napsat nějaký vzkaz.
Chtěli jsme dát dětem (i jejich
rodičům ☺) bezpečný prostor
na internetu, kde se mohou učit,
tvorit i bavit a zároveň také pře-
mýšlet o biblických příbězích.

Budeme vám velmi vděčni,
když tuto zprávu doporučíte ve-
doucím besídek a dorostů, ale
hlavně rodičům, kteří si sami
mohou velmi jednoduše ově-
řit, že jejich děti jsou na tomto
webu v bezpečí. Adresa je jed-
noduchá:

<https://deti.radio7.cz/>

Přeji vám vše dobré, radost
a pokoj Boží. A velmi děkuji
za spolupráci.

Kateřina Hodecová, Rádio 7

Červenec 2025

1	út	J 5,31-38	Sk 12,1-17
2	st	1S 1,1-11	Sk 12,18-25
3	čt	Mt 15,29-39	Sk 13,1-12
4	pá	L 23,39-43	Sk 13,13-25
5	so	J 4,5-18	Sk 13,26-43
6	ne	1Tm 1,12-17	J 6,37-40
7	po	Ř 14,1-6	Sk 13,44-52
8	út	Fp 1,12-18	Sk 14,1-7
9	st	2Pa 33,9-17	Sk 14,8-20a
10	čt	2M 25,10-22	Sk 14,20b-28
11	pá	Mt 27,3-10	Sk 15,1-21
12	so	Ř 8,1-6	Sk 15,22-35
13	ne	L 6,36-42	Jk 1,19-25
14	po	5M 15,4-11	Sk 15,36 - 16,5
15	út	Neh 9,16-32	Sk 16,6-15
16	st	Mk 11,20-26	Sk 16,16-24
17	čt	Sk 4,32-37	Sk 16,25-40
18	pá	L 23,20-26	Fp 1,1-11
19	so	Ga 6,1-5	Fp 1,12-18a
20	ne	Mt 9,35 - 10,10	1Kr 19,19-21
21	po	1S 3,1-18	Fp 1,18b-26
22	út	Ez 2,3-8	Fp 1,27 - 2,4
23	st	Mt 8,18-22	Fp 2,5-11
24	čt	Sk 15,4-12	Fp 2,12-18
25	pá	L 22,31-34	Fp 2,19-30
26	so	2K 12,1-10	Fp 3,1-11
27	ne	1P 2,2-10	2M 14,8-31
28	po	2M 14,15-22	Fp 3,12-16
29	út	1M 32,23-33	Fp 3,17-21
30	st	Sk 2,32-41	Fp 4,1-9
31	čt	Mt 18,1-6	Fp 4,10-23

Czerwiec 2025

„Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.“ (Ep 4,6)

Život na této zemi nepřináší pouze radosti, ale také různé problémy a starosti, které nás pronásledují a trápí. Někdy kvůli nim ani nemůžeme v noci spát. Stále přemýšlíme, jak tuto nelehkou situaci řešit. Je dobré, když máme někoho, komu se můžeme svěřit, kdo nám pomáhá naše starosti nést a vyřešit. Křesťan se nemusí bát, že v takové těžké situaci zůstane sám. I kdyby mu nikdo z blízkých nerozuměl, má někoho, s kým může kdykoli mluvit a který mu nikdy neřekne, že teď nemá čas, že řeší důležitější problémy. Má svého nebeského Otce, který naše prosby slyší a vyslyší, pokud jsou shodné s jeho vůlí. Někdy Boží odpověď na naše prosby přijde později, než jsme čekali. Pán Bůh často odpoví jinak, ale nakonec zjistíme, že Boží řešení bylo lepší než naše představy.

Apoštol Pavel připomíná křesťanům ve Filipis i nám dnes, že máme Pánu Bohu za všechno děkovat. Existuje nebezpečí, že naše modlitby budou pouze prosby za to, co potřebujeme a že zapomeneme Pánu Bohu děkovat za vše, co nám ze své milosti denně dává a čím obohacuje náš život. Děti učíme, aby nezapomněly na ono kouzelné slovíčko „děkuji“, když něco dostanou. Žel, my sami často zapomínáme poděkovat za všechny dary našemu nebeskému Otci a považujeme je za samozřejmost. Prosíme našeho Pána, aby naše srdce naplnil vděčností za vše, co z jeho rukou dostáváme.

V Novém zákoně najdeme mnoho výzev k vděčnosti vůči Pánu Bohu za jeho dary a ochranu. Apoštol Pavel v dopise Koloským napsal: „A buďte vděční.“ V 1. Tesalonickým najdeme výzvu: „Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás.“ Ve 2. Tesalonickým čteme: „Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratři milovaní od Pána...“ V dopise k Římanům napsal apoštol Pavel: „Nejprve vzdávám díky svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás všechny, protože se po celém světě rozšiřuje zvěst o vaší víře.“

Zamysleme se nad tím, zda součástí našich modliteb je díkůvzdání nebeskému Otci za všechny jeho duchovní i tělesné nezasloužené dary. Oslavujme našeho Pána za jeho lásku, trpělivost a dobrotu a prosme o jeho vedení a pomoc.

szl

Evangelický den

Srdečně vás zveme na Evangelický den 2025, který se bude konat v neděli **21. září 2025 v Třinci**. Toto setkání všech generací naší církve nabídne povzbuzení v duchu letošního tématu (Po)volání do služby.

Program dne

Bohoslužba – kostel (10:00 – 11:45)

Současně proběhne program pro děti předškolního i školního věku.

Polední čas (12:00 – 15:00) – areál kostela

Oběd, čas pro rozhovory, modlitební místo, minikoncerty, seznámení se s aktivitami na území Třineckého seniorátu.

Odpoledne svědectví a modliteb – kostel (15:00 – 16:30)

Pestrý program osobních příběhů, rozhovorů, modliteb a chval.

Společný čas sdílení, občerstvení – areál kostela (16:30 – 18:00)

Přijďte s námi prožít den vděčnosti, sdílení a hledání Božího vedení pro život i službu.

Těšíme se na vás!

Organizační tým Třineckého seniorátu

Pěvecký sbor z Třanovic

dir. Ing. Irena Krzyžanková

Smíšený pěvecký sbor ze SCEAV Třanovice vystoupí při společných polsko-českých bohoslužbách se zpovědí a Večeří Páně na Svátek Trojice svaté, v rámci oslav 100. výročí posvěcení kostela.

15. 6. 2025

8:45 h

Havířov-Prostřední Suchá,
evangelický kostel

Památka posvěcení kostela a 200. výročí narození pastora J. Heczky

Komorní Lhotka, 4. 5. 2025

Foto: Eliška Ciesarová, Joanna Chmielová

Večer pro ženy

Albrechtice, 16. 5. 2025

Foto: Sára Slámová

**VEČER PRO ŽENY
V ALBRECHTICÍCH**

TÉMA:
MOC MALÝCH MODLITEB

KDY: 16. 5. 2025 V 16.30
HOST: HANA PINKNEROVÁ
HUDBA: OTA PINKNER

MŮŽETE SE TĚŠIT NA CHVÁLY, OBČERSTVENÍ
A ODPOČINUTÍ V BOŽÍ PŘÍTOMNOSTI

PODPORUJE NÁS:

SCEAV ALBRECHTICE nadace OKD

